

Felállt. Úgy tett, mintha a házi feladatát írná, de a Záhídának írt első levelét kezdte fogalmazni. Már lendületben volt, már el is indult a lányhoz.

Másnap reggel, amikor Mike-kal a nyitott uszodába menet elhaladtak a nő háza előtt, és Mike egy szurkolói dalt énekelt, miközben az úszósájkját rugdalta, Miss Blake a kapunál állt, és a reteszt zörgette.

– Mike, Mike – kiáltotta. – Hol van Alan?

– Itt van – felelte Mike. – Nem látja a hülye, barna fejét? Nem érzi a szagát?

– Reggelt, Miss Blake – mondta Ali.

– Alan, Alan! – A nő messze kihajolt a kapun. – Nem szeretnél... valamit enni? Csokoládét vagy valamit?

– De, Miss Blake. Tudja, hogy szeretnék. – Mike nevetett. – Várjon meg itt – mondta Ali. – Visszajövök, miután megmártóztam.

– De Alan, Alan! – kiáltott megint a nő, immár sürgetőbben. – Nem akarsz idejönni, hogy meggyújtsd a cigim?

Ali Mike-ra nézett, és vállat vont.

Visszament a nőhöz, kivette a Number Six dobozát a kezéből, bedugott egy szálat a szájába, fogta az öngyújtót, és meggyújtotta. Miss Blake erősen szorította a kezét úgy, ahogy Ali számított rá. Amikor a szél elfújta a lángot, a fiú visszaadta az öngyújtót. A nő kicsúszta a kezét a kapun, és adott Alinak egy hatpennyst, amit ő zsebre vágott. Nekiiramodott, hogy utolérje Mike-ot.

– Mike, menj csak – mondta. – Kicsit később utánad megyek.

Miss Blake már kinyitotta a kaput; Ali követte.

Papp Sándor Zsigmond

A HAZA SZERETETE

Kurpu József még aznap, hogy az állampolgársági esküt letette, s erről az akkurátusan kiállított bizonylatot is megkapta, lefejelte szomszédját, Szelényi Pétert. Nem is azért, mert Szelényi évek óta nyugodt következetességgel büdösöláhozta őt, hanem mert minden alkalommal úgy lakatolta le a biciklijét a poroló mögötti sarokban, hogy ne lehessen odaférni a pincelejáróhoz. Kurpu így csak akkor tudott lejutni a közösen használt pincerészbe, ha előbb felment a lakatkulcsért, amit Szelényi nagy kegyesen kiadott neki az ablakon. Ekkor még láncostul le kellett oldani az orosz lakatot, majd utána visszaállítani mindent az eredeti helyére, gondosan, előrelátóan, mert Szelényinek nagy szava volt a házban.

Komoly ember nem jár sűrűn a pincébe, mondogatta nemegyszer Szelényi cigaretázás közben a folyosón. Ősszel, amikor leviszi a mályvákat és tavasszal, amikor felhozza, meg esetleg karácsony előtt leugrik a kisbaltáért, mert meg kell faragni a fenyőt, hogy rámenjen a talpfa. Ennyi és nem több. Legalábbis itt nálunk, tette hozzá. Aztán a *nálunkon* mindenki érthetett, amit akart: harmadik emeletet, Kén utca negyvenet, a fővárost, de talán az egész országot is. A karcos hang viszont mindenki értésére adta,

hogy ha van egy csepp esze, akkor azonnal felsorakozik a *nálunk* mögé. Valahogy bepréseli magát a személyes névmásba. Mert a *nálunk* világos és követhető. Meleg és biztosságot, és úgy igazít el az élet tévelygéseiben, ahogy régen az atyai pofonok.

Kurpu viszont, ez a már ide-oda rebbenő tekintetével is száralmas, sunyi alak, aki folyton a fal mellett oson, mintha minden percben attól félne, hogy igazoltatni fogják a következő sarkon, és kiderül, nincsenek rendben a papírjai, mert hát az ilyeneknek sosincsnek rendes papírjaik, szóval ő hetente kétszer is lejárt a pincébe. Annyiszor jött fel kuncsorogni a lakatkulcsért, majd faarccal hallgatta végig, ahogy Szelényi a függöny takarásában odaszól az asszonynak, hogy „hallod, az oláh megint kajtatni fog a pincénkben”. Aztán mosolyogva kiadta mégis, amit a maga részéről Kurpu minden egyes alkalommal tisztességgel megköszönt.

Amúgy nem volt vele különösebb baj. Nyolc éve már, hogy ideköltözött a havasokból, ahogy ő mondta, de ezen itt mindenki röhögött, mert havasok csak képeslapon vannak, vagy talán Svájcban. Kicsit élehetetlen, de csendes embernek ismerték meg. S ha a jóisten vagy a szülei nem kapkodják el a dolgot, talán még vonzó is lehetett volna. De csak egy vékonydongájú, hosszú lábú, hosszú kezű csontkollektió sikeredett, akit mintha gyerekek rajzoltak volna az aszfaltra girbegurba vonalakkal. Az arcát valószerűtlenül mélyen ülő szeme tette ijesztővé. Az volt az érzése mindenkinek, akit megállított, hogy Kurpu a test mély kútjából néz rá, vagy szemérmesen el szeretné rejteni a tekintetét, visszahúzni a csontok mélyébe, mintha másnak semmi köze nem lenne hozzá.

Azt pedig nem csak a házban lakó özvegyek mondták, hogy ráférne néhány kiló, hogy itt-ott kigömbölyödjön, mert attól lehetett tartani, hogy egy erősebb vállveregéstől a saját bordája szúrja át az atlétatrikót. De keveset evett, s inkább azt, amit a közeli boltokban kapni lehetett, konzervet vagy sült kolbászt, mikor mire szottyant kedve, mert főzni nem főzött magára. Kivéve a vasárnapot. Akkor elővette a nagy zöld lábost, megtöltötte vízzel, és sorra belehajigált mindent, amit szombat este, zárás előtt még fillérekért el tudott hozni a szomszédos piacról. Lett is abból olyan illat, hogy víz helyett nyelték a nyálukat még a manzárdban is. Addig úgy tudta a ház, hogy Szelényiné orjalevesénél nincs jobb a világon, hogy ez a non plus ultra, ebből a receptből főztek a megyei párttitkárnak is annak idején, még ha ez most kissé kényelmetlen adaléknak is számít. Csak ennek az illata járhatja át a sivár udvart, töltheti ki a parkoló autók közét, ülhet meg az egymáshoz hanyagul illesztett kövek réseiben. De a csorba, amely nem volt puccosan aranyszínű, és még vegetát sem tartalmazott, úgy tessékelt ki Szelényiné levesének felhőjét a házból, mintha csak potyautas lenne a körüti villamoson. Amikor már majdnem odáig fajult a dolog, hogy többen is át akartak menni Kurpuhoz, hogy megkóstolják azt a csodát, és így végleg eldőljön a ki sem írt főzőverseny, Szelényi kiült cigarettázni a gangra. Nagy füstkarikákat eregetett, amelyek úgy kapaszkodtak össze az erjedt, vasárnapi levegőben, mintha bilincset formáznának.

Márpedig én abból a guberált ízéből nem eszem, mondta ki jó hangosan, ki tudja, melyik kukából szedte össze a hozzávalókat.

Ezzel pillanatok alatt helyrepatant minden. Akkor már Platter Tibi anyjának is úgy rémlett, hogy bizony ő is látta egy szombat este, ahogy Kurpu gyanús papírban hozza a hóna alatt a húsos csontokat. Szaglottak, és furcsa formájuk volt. Ezt pedig máris össze lehetett kombinálni azzal a sokatmondó ténnyel, hogy a párhuzamos Pannónia utcában rendszeresen gázolják halálra a kóbor kandúrokat, de tetemet sosem találnak, csak a fékcsikorgás marad a levegőben, meg valami véres köpet az aszfalton. Így történhetett, hogy a házban ezután többé már senkinek sem volt gusztusa Kurpu parasztcsorbájához.

Szerdáig evett belőle egyedül, már-már hősies makacssággal, aztán a maradékot az udvari kanálisba öntötte. Ami fennakadt a rácson, azon a kutyák marakodtak össze, de hát azok olyanok, hogy még a saját csontjaikat is megrágnák.

Kurpu értett a jelekből. Ezek után már a legnagyobb hőségben is csak résnyire hagyta nyitva az ablakot, bent tartva a bűnös gőzöket, hogy senkinek se jusson eszébe kételkedni. Senki se érezze úgy, hogy választania kell az árulásra oly hajlamos orr és a szív között, amely többnyire csak későn ébred rá az igaz értékekre.

Meg akar felelni, bólogattak többen is. És ezt csak helyeselni lehetett, mert ha már idetolta a képét, akkor az a minimum, hogy tanuljon rendet.

Kurpu nem élt különösebb társasági életet. Nők közelében rendszerint még bátortalanabb lett, bár arra is akadt példa, hogy ez a tétovaság néhányukat igencsak felbátorított, s akkor édes szuszogásokkal meg panaszos hörrenésekkel telt meg a garzon, mintha valaki folyton a párnájába köhögött volna, hogy ne ébressze fel az érzékeny fülű szomszédokat.

Egy-egy fogása után néhány napig büntudatos képpel mászkált, mintha egyből fel is csinálta volna azokat a fehérnépeket, s máris a nyakán lenne a tartásdíj. A legtöbbjének viszont tényleg fizetni kellett: mozit, vacsorát, hajókirándulást a Dunán. A szőkék kerültek a legtöbbe, de Kurpu nem bánta, mert egy-egy bögyösebb mellett őt is észre lehetett venni. Talán ők voltak az egyetlenek, akik mesélhetek volna Kurpu gondosságáról, a nagy szívéről, mert aktus után mindig odakészítette a pohár gyöngyözően hideg vizet az éjjeliszekrénynek szolgáló székre, betakarta a megfázásra mindig érzékeny derekukat, és sosem nyársalta fel őket, sosem szorította a falnak, hanem óvatosan, szinte bocsánatkérően ügyködött rajtuk, mint aki pontosan tudja, hogy a gyönyörhöz vezető út mennyi kellemetlenséggel, izzadt és bűzös nyüstöléssel van kirakva. Ráadásul szívből örvideni kell annak, ha valaki a körülmények ellenére is végigmegy vele ezen az úton, és utána sem vág olyan képet, mintha giliszták mászkálnának a lepedőn. Ráadásul a nők elhitték, hogy egyszer majd nyit egy kis autós mozit a kültelken, már ki is nézte a helyet, ahol ő lesz a mozigépész és a jegykezelő, és csak olyan filmeket vetít majd, amelyeket századjára is meg lehet nézni. Fellinit és Bertoluccit, főként olaszokat, mert azokban van élet, egy svédnek ha három élete lenne, akkor se jutna eszébe, hogy a szőkókútban pancsolni is lehet, ehhez Róma kell, életigenlés, nagy mellű anyák, magyarázta, de a nők inkább valami összebújósat néztek volna, ahol Hugh Grant pislogva vall szerelmet, és Julia Robertsról is el lehet hinni, hogy egy kurva.

Kurpu egyedül élt abban a semmi garzonban, ami valamikor még a házmester szolgálati odúja volt. A tanács annak idején kiveretett ott egy falat, hogy elférjen a véce meg a zuhanyrózsa, a komfort, de abban a fürdőszobában vagy miben két rendes lépést sem lehetett tenni. Szart az ember, és már jött is kifelé. Ha ivott, akkor sem balhézott soha, nem ordibálta szét az NB I. friss eredményeit, jól megnyomva bennük az Újpestet, mint Platter Tibi a másodikról, hanem csak állt ártatlanul, kissé puffadt képpel, mintha tele lenne a szája hányadékkal, s azt sem kiköpni, sem lenyelni nem merné a többiek előtt. Zsidózni is csak bátorításra zsidózott. Ha Platter Tibi és a mázsás barátja, Bénye Elemér elkapta a kapualjban, és mondjadmá, mondjadmá felszólítással bökdödni nem kezdték az oldalát. De olyan is volt, hogy a mázsás Korhán sarokkal ráállt a lábujjaira. Na, akkor végre dúdolni kezdett azon a hallhatóan képzett, basszus hangján, hogy megy a vonat, megy a vonat Auschwitzba.

Azon sokáig lehetne vitatkozni, hogy mi volt előbb: Kurpu beteges vonzódása a pincéhez vagy Szelényi mániája, hogy annál biztonságosabb helyen nem is tarthatná a fiától kapott, többváltós biciklit. Mondjuk, az igaz, hogy a poroló mögött volt egyedül rács az udvaron, amire nyugodt szívvel rátekerhette a láncot, miután az első kerek és a vázat is befűzte, mert akkor már csak hidegvágóval lehetett volna elvinni, vagy biztosítótűvel, hiszen az orosz lakathoz nem kellett túlzott szakértelem, viszont rúgásnak sosem engedtek. Ilyen volt a környék: csak azt vitték el, ami szimpla ütessel vagy rángatással megadta magát, ennél több energiát nem fektettek semmibe, s főleg nem bíbelődtek reszelővel vagy álkulccsal. Nem buzi itt senki, védték csillogó szemmel a férjüket az asszonyok a kapitányság folyosóin. Itt sosem szidtak meg senkit, ha véres arccal, eleven foghíjjal állított haza, inkább csöndes elégtétellel próbálták elképzelni a másikat, azt a balfaszt, aki az esti órákon az emberük útjába tévedt, hogy annak vajon mije hiányzik, a füle, a karja vagy tán az egész fejét letépte a Józsi, mert ha felkúszik benne az ideg, a rendőrnek se gyelmanez.

Úgy tapadtak egymáshoz a házak, mintha folytonos leselkedésre lenne ítélve mindenki, mintha a másik kifigyelt nyomorúságából kellene erőt meríteni, mert a kíváncsiság mégis erősebb, mint a sírás ingere. Ez a kíméletlen összetartozás pedig érdekesebb és elevenebb volt, mint amit a tévék sugározhattak sorozat gyanánt, fájdalmasabb volt, mint amit az újságok írhattak az első oldalakon, csak épp megélni volt olyan, mintha a víz alatt próbálna levegőt venni az ember, tele szájjal, tüdőre. Hiszen kit ne érdekelt volna, hogy Bodnárné mit csinál az osztálypénzből lecsipett részével, vajon csülköt vesz a bablevesbe, vagy azt a semmirekellő szeretőjét viszi el belőle moziba, mert a Gézának kell a felhajtás. És az is érdekes volt, hogy Lenderéknél tényleg az újdonsült férjtől van-e a gyerek, vagy oda is segítséget kellett hívni, mert a Lender Döme tudvalevően még a cipőfűzőjét sem tudja egyedül megkötni, még a gyerekkorából maradt vissza valami, talán az egyik oltást adták rossz helyre, holott mindegyiket egyenesen a fejébe kellett volna, ezt megmondta volna bárki az utcából.

Leginkább a pállott, édeskés szagok miatt volt olyan ez a hely, ez a gyárakkal és magára hagyott telkekkel határolt kerület, mintha a teremtés kapott volna még itt néhány utcányi teret, hogy tombolja ki magát kedvére. Csakhogy a selyemkórónál, taracknál, vadcsalánál és tyúkhúrnál nem nagyon futotta többre a képzeletből, azok emelgették egy idő után már a köveket is, és nőttek be a talpfákat, de úgy, hogy még a vasgyűjtők is máshova jártak, mert senki sem akart még kerteszkedni is azért a pár száz forintért. Az isten bogáncsos pináját, hát ebből még koporsószegre sem futja, fakadt ki rendszeresen Tóni bácsi, a szemételep őre, aki orgazda is volt egyben, amikor elétették a heti rozsdás, földszínű természet. Mindenki tudta, hogy Tóni bácsi húszéves korától a temetésére gyűjt, mert annak igazának kell lennie, torral, rezesbandával, kórossal, és egy püspök sem ártana, azok pedig nem jönnek bagóért. Talán ő volt az egyetlen, akinek elnézték a számítógató fősvénykedést, mert a kuporgatásnak, fillérezésnek egyébként nem volt nagy becsülete. Jobban hittek a kaparós sorsjegyen, mint a megváltó szentekben, mert az legalább egyszerre ad és nem részletekben, könyörgésre.

Az szinte biztosra vehető, hogy Kurpu odalent döntötte el, hogy ide akar tartozni. Nem halogatja tovább: öt év után végre összeszedi és beadja a papírjait a Bevándorlási Hivatalba. Igazából nem a sorban állástól tartott leginkább, az igazolások beszerzésétől és lefordításától, a szigorú hiánypótlástól, hanem hogy valaki, talán egy ügyintéző, megkéri majd, hogy indokolja meg a döntését. Ép mondatokban. Vagy hogy arra kell

felelnie, hogy neki, Kurpu Gheorghénak, akiből talán Kurpu György lehet egy napon, mégis hol van a hazája. Hol volt eddig, és hol lesz ezután? Mutassa meg a térképen. Vagy legalább rajzolja le, mint egy fantomképet. És akkor ő toporogna tehetetlenül az üvegablak előtt, mint aki nem talál valami nagyon fontosat, pedig az előbb még a zsebében volt, többször is kitapogatta a nadrágon keresztül.

Talán túl sokszor mondta ki a nevét. Például a román hazafias versekbe csomagolva az iskolai ünnepek csúcspontján. De hiába szavalt a torkaszakadtából, kipirultan, ahogy a többi pionír, a pátriába rejtett haza egyre idegenebbnek tűnt. Egyre kevésbé maradtak látható körvonalai, miközben a bemagolt versszakok megpróbálták egyre nagyobbra dagasztani, akár a kelt tészta. Pedig ha tudták volna... Ha tudták volna, hogy minden kiejtett, idegen mondattal egyre kisebb és kisebb lesz, akkor idejében lefújták volna a tanárok az összes ünnepséget. Mert már rég eltűnt a tenger, eltűnt a Baragan és a Kárpátok vonala, csak a város maradt hazának, a slampos negyedek, a töltés melletti beton mutatóujj, amely árván a belvárosi park fölél magasodott. Majd végül arra a néhány ismerős utcára zsugorodott, házra és kerítésre, melynek kimozdult lécei között már egy ideje nem fért át. Ki lehet hízni a hazát? Aztán beköltözött a tévébe, már nem volt a folyosón, és nem volt a temető kertben, az elvadult bokrok közé vágott ösvényen. Megbújt a bemondónők mögött a híradókban, a szombat esti amerikai filmekben, amelyekben mindig meghalt valaki, vagy a monoszóp magányában, mert esténként gyakran elaludt az apja a készülék előtt, akár egy rongybábu, székről lelógó karral.

Vagy leginkább abban a szakállas viccben bújt el, amit annyiszor hallott ugyanúgy, ugyanazokkal a szavakkal. Fáztok?, kérdezte az anyja aggódva, hazaérkezése után. Kurpu takarókba csavarva feküdt a kanapén, mintha beteg lenne, Margit néni pedig felgyúrt ujjal sikálta a padlót, nem törődve januárral, hideg kaloriferekkel. Én nem, vihogott fel a takarítónő, engem fűt a hazaszeretet. És akkor ott volt a haza Margit néni fémkoronáktól villogó szájában, anyja megengedő grimaszában, mert ezen még ötvenedjére is lehetett mosolyogni. És senki sem köthetett bele, hiszen nem ezt akarták elérni? Az újságok, az órák utáni felkészítők, a felvonulások? Hogy olyan legyen a pátria, mint egy túlsminkelt, fekete hajú nő, aki mindenkit kézen fog, magával cibál, és taslikat oszt, ha kell? Aki, ha egyedül maradsz rideg és tiltott gondolataiddal a takaró alatt, kifliként hozzád simul és fölmelegít? Majdnem olyan, akiket Kurpu apja is kedvelt, s ha átjöttek délelőtt, akkor az anyja a kinti spájzban, a zakuszkák és baracklevélkoszarak között sírta ki magát. A vérekes szemeket és az elkékült, remegő ajkakat persze a múnuszokra fogta, mert a kinti kamrába már nem jutott a pátriából, az megmaradt senki földjének, ahová Kurpu gyakran elbújt még a válás után is, hallgatta a hullámlemezek résein bekéredzkesítő szelet. Szeretett ott beszélni magában, mintha ott és akkor fedezné fel az addig kimondhatatlan szavakat.

Kurpu legnagyobb megdöbbenésére a haza itt sem lett nagyobb. A Kén utcától gyalog járt be a munkahelyére. Átvágott a keskeny Béke téren, felnézett a Fészek utca fiatal nyárfáira, nekitámaszkodott a kissé már horpadt kerítésnek a kólagyárral szemközt. Nézte a még beépítetlen, földszínű telkeket, ahová kijártak füvet tépni és csalánt gyűjteni a gyerekek, hogy pár forintért eladják a temető előtt. Végül a vízgyűjtő árok mellett kanyargó Bolgár utca vezette el a szeméttelépig, ahol Tóni bácsinál mindig lehetett kapni valami használt műszaki cikket, kávédarálót vagy mikrohullámú sütőt, s ha nem is tartott ki egy vagy két nyárnál többet a szerkezet, mégis megérette, mert Tóni úgy mutatta be őket, olyan részletesen és meggyőzően, mintha rokonok lettek volna, régi

cimborák. Azt az aprítót, amit végül megvett tőle, az öreg úgy vezette elő, mint budai házból származó, teljesen megbízható családtagot, aki hűségesebben szolgál egy komornyiknál.

Ahová csak tehetette, gyalog járt Kurpu. Nőkért a Béke téri Gyöngyvirágba, filmet nézni meg a mögötte lévő Celluloidba, ami félig-meddig feketén működött már. Nem is adtak jegyet, arcra engedték be a törzsgárdát, a decik mellé firkantva a tartozást. Egyszer azért a metrót is kipróbálta, de megfogadta, hogy soha többé. Úgy érezte, az a sűrű, erjedt levegő odalent egyszerűen megfojtja, rátapad és lehúzza. Mintha egy állat gyomrában várná, hogy megemésszék.

A haza, amit még kóbor kutyaként körbe lehet pisilni. Talán ezt válaszolta volna a hivatalnok kérdésére.

Vagy Tóni bácsi temetése.

Egy kimerevített kép az autószozi vásznán.

Vagy amikor Platter és Bénye ránehezedik a kapualjban, és dúdolni kezdenek a fülébe.

Volt, aki azt mondta, sampiont termeszt a pincében, azért jár le oda olyan sűrűn. Mások szerint a szemetét tartja lent, veszélyes hulladékot, de a legtöbben arra tippeltek, hogy azon a száraz helyen tárolja a Romániából csempészett pálinkát, a cujkát, ahogy ő mondta, s abból él, hogy literenként helyezi ki az árut a Moszkva téri lebujokba. Biztosan nem tudott senki, pedig Szelényi egy időben még ki is állt a gangra, úgy várta meg, amíg Kurpu odalent gondosan leveszi a láncot, s arrébb nem tolja a bringát, de sosem hozott fel magával semmit, se gombát, se üveget, nem zörgött zacskóval, s még csak részegebbnek sem látszott.

Az óvatosság mindazonáltal mégsem volt hiábavaló. Így sikerült lefülelni Kurput, amikor egy délután kislisszolt volna a kulcsmásolóhoz. A büdös oláh ki akart bújni a rendszer alól, jelentette ki határozottan Szelényi, hogy aztán nyakló nélkül járhasson le. Szelényi két tanú jelenlétében egyenesen azt követelte, hogy azonnal nyissa ki Kurpu a pincerészt. Egyszer s mindenkorra derüljön fény az üzelmekre, lássa végre mindenki, hogy kit vagy mit bújtat ott. Kurpu csöndben állt a lakókkal szemközt, alig mozdult. Leszegett fejjel nézte a cipője orrát. Nyitott, izzadt tenyerében ott voltak a bűnjelek: az eredeti meg a másolat. Szelényi diadalittasan nézett körül. Ezzel még nincs vége, kiáltott utána, amikor Kurpu elszompolygott mellettük. A jelentést, ahogy azt a féloldalas összefoglalót nevezte, már másnap reggel kifüggesztette a kapualjban.

Már egy ideje megint neki állt a zászló. Alig volt egy hete, hogy Marikával szerepeltek a kerületi tévében. Egy hónapig járt utána, de megérte, mert a felesége a Gasztromúltban főzhetette meg az orjalevest. A frissen borotvált Szelényi ott serénykedett mögötte, adogatta a kést, a megpucolt zöldségeket. Legalább három adagot kellett főzni, hogy sikerüljön a felvétel, de így legalább jutott a házban szinte mindenkinek. Szép műsor volt. Fehéren villogó abrosz, porcelán, fényes evőeszközök. Egy hétig mindennap ismételték. Szelényi mesélt a családjáról, az ükapjáról, aki huszárként harcolt az első nagy háborúban, a nagyapjáról, aki az első puskalövés után már csak azt fontolgatta, hogyan szökhetne meg az orosz frontról, és az apjáról, aki meg nem csinált semmit Kádárnak, de ma már ez is érdem. Annyira behergelte magát az elbeszélésbe, hogy a végén még a könnye is kicsordult. Csak az utolsó mondatot nem nagyon értette senki. Ebben, mutatott Szelényi a feltálatl levesre, amelyet a végén Marika sáfránnyal színezett arany-

sárgára, és amelyből szinte kiugrott a zsíros, tömött csont, és már a stáb is csak arra várt, hogy gyorsan kikanalazza, és menjenek végre a dolgukra, hát ebben mindenki benne van. Aztán beúsztak az orjaleves receptjének cirkalmas és kirtartott betűi.

Aznap halszürke, savanyú köd ereszkedett a házra. Kurpu korán kelt. Néhány hosszú percig, maga sem tudta, miért, csak ült az ágya szélén. Megreggelizett, és kivasalta az egyetlen fehér ingét. A nyakkendőt, bár előző este odakészítette a székre, végül nem vette fel.

Ő volt az első a polgármesteri hivatal előtt. Egy fiatal nő nagyobb terembe kísérte őket. Hosszú asztal zárta le a terem végét, vele szemben szinte az ajtóig székeket rendeztek viszonylag egyenes sorokba. Az asztalt zöld drapériával terítették le, a földig lógott a nehéz anyag. Mindenki elhelyezkedett a székeken. Kilencen voltak. Összevissza ültek le. Ettől úgy nézett ki a foghíjas terem, mintha valamilyen kötelező előadásra fogdoszták volna össze az embereket. Egy házaspár Kurpu elé ült, a kínai vagy vietnami nő az ügyvédjével meg mögé. Mindenkin ünnepi ruha volt, csak egy fiatal férfi jött farmerben.

Nem kellett sokat várni, hogy megjelenjen egy kövérkés nő. A polgármestert Kurpu eddig csak a plakátokon látta. Élőben kicsit öregebb volt és alacsonyabb. A telt csipőjét még jobban kihangsúlyozta a kosztümön átvett, széles nemzetiszín szalag. Mondott pár szót, majd a hangszórókból megszólalt a Himnusz. Bizonytalanul és torzítva énekeltek a felvételen, mintha a melegtől vagy a sok használatból megnyúlt volna a magánoszalag. Valaki feljebb húzta a hangot. A kórus, mintha csak erre a biztatásra várt volna, lassan magára talált. A Kurpu előtti házaspár megfogta egymás kezét. Enyhe naftalinszag szivárgott belőlük. Mellette hangosan énekelt valaki, a többiek inkább csak motyogtak. Hátrafordult. A kínai vagy vietnami nő arca meg sem rezdült. Kurpu is így képzelte el a sajátját. Reggel, még ott, az ágy szélén úgy tűnt, hogy más lehet az egész. Talán az iskolai ünnepségek ellentéte. Valami közömbös tágasság. Oda nem illő zöreje a mellkasban. De még a következő percet sem várta kíváncsian. Mintha mindent jó előre leírtak volna, és ők ezt követnék, mintaszerűen.

Pár percre rá átvette a magyar anyakönyvi kivonatot. Aláírt néhány papírt. Kész vagyunk, mondta a fiatal nő, aki még a kezét is megszorította búcsúzásul. Talán meghívhatta volna egy kávéra, fordult meg Kurpu fejében, de aztán gyorsan elhessegette. Nem illett volna ehhez a naphoz.

Minden lépés közelebb vitte valamihez, amit nem nagyon tudott megfogalmazni. Gyorsan haladt, mégis úgy érezte, mintha elgémberednének a tagjai.

Otthon volt. A reggeli köd maradéka szürke lepedékként tapadt az udvar köveire. A bicikli a helyén állt, a pince előtt. A bejárat rácsán viszont egy új, tekintélyes méretű, rézszínű lakat fityegett. Ahogy megemelte, a súly ott maradt a tenyerében.

Szelényi épp a lakóközösség határozatát szögezte ki a faliújságra.

Mondtam, hogy még nincs... kezdte el, amikor meglátta Kurput.

Nem fejezhette be a mondatot. A mozdulat valahogy puha volt és gyors. Kíméletes. Szelényi orrnyerge panaszosan reccsent egyet, majd előbb tétován, végül virgonc patakokban ömleni kezdett belőle a vér. Az óbégatást Kurpu már nem várta meg, csöndben behúzta maga után a kapuajtót, majd nekivágott az utcáknak.

Előbb csak ide-oda téblábolt a poros tereken, végül felszállt a villamosra. A Kossuth térig vitte magát. Körbejárta az Országházat, átsétált a Lánchídon, tátott szájjal bá-

multa az alagutat, és szinte kettesével vette a lépcsőket a Sándor-palotáig. Nézte a lassú, homályos fényekbe burkolózó várost, s valami olyasmi érzés keringett benne, mintha képeslapot nézne alig kibetűzhető jókívánságokkal a hátán. Vajon erre várt? Ezt akarta? Ami eszébe jutott, nem volt jó semmire. Talán annyira vágyott már a válaszokra, hogy lassan értelmetlenné váltak a kérdések.

A Kén utcában honfitársaként üdvözölte a rá váró rendőröket. Szelényi bepólyált arccal állt mögöttük. Néhányan az emeletről a feleségét vigasztalták.

Mindenki összevissza kiabált. Alig lehetett felvenni a jegyzőkönyvet.

Kurput végül a rangidős rendőr kísérte le a pincébe. Zörgött egy kicsit a zárral, majd sarokig kitérte az ajtót. Hiába kapcsolta fel viszont szinte azonnal a villanyt, a szemük lassan szokott hozzá a félhomályhoz.

Ami ezután történt, azt szinte mindenki letagadta később.

Csak néhány tárgy töltötte be azt a lyukat: ütött-kopott fotel, fölé csíptetett tenyérnyi olvasólámpa, pár vászonkötésű könyv az egyetlen polcon, gyűrt folyóiratok és egy Grundig kazettás magnó fejmagasságban. Meg az a mézsűrű, tapadós csönd, amit csak szívna, szívna magába az ember, amíg a tüdeje engedi.

A rendőr nézte a falakra ragasztott posztereket. Porlepte tengerek hullámzottak, megsárgult öbölben ringott egy vitorlás, és emberek siklottak az egérrágta hegyek lejtőin. Néhány amerikai színész sztárfotója volt még, akik egy ismerős kíváncsiságával néztek le a falakról. Nagyobb cellák vannak a váci frígóban, futott át a fején.

Hát, tolt a homlokára az ellenzős sapkát a rendőr, maga sem egészen százas.

Nem, ismerte be Kurpu. De ha akar, leülhet, tette hozzá csöndesen.

Odafent az ereszkedő éjszaka préselte egymáshoz a többieket. A rendőrök és a fontosabb tanúk egymás után gyújtottak rá a cigarettára. Kusza csillagképek ragyogtak fel a poroló mellett. Toporogtak, mintha fagyna. A nyitott ablakokból lassan csorogtak le az esti tévéműsor hangjai. De még így is várniuk kellett éjfélig.

Bognár Péter

A-1713/20060713

A hurkot acélból,
Egy nap nyolc-tíz kutyát,
Abból a célből,
Végigjárjuk Budát,
Elég nehéz munka.

Ha te fogod a zsákot,
Akkor neked gyorsan,
A szeméből látod,
Pillanatra ott van,
Mindezt szarér-hugyér.